

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIEN
TOIMENPIDELUETTELO

YLEISOHJEET

- 1 Toimenpidepalkkio maksetaan käynnin yhteydessä hammaslääkärin suorittamalta kultakin toimenpideluettelossa sanotulta toimenpiteeltä, ellei ao. toimenpiteen kohdalla ole toisin todettu.
- 2 Kaikki jonkin toimenpiteen suorittamiseksi tarpeelliset toimenpiteet sisältyvät kyseiseen toimenpiteeseen, ellei ko. toimenpidettä ole erikseen mainittu luettelossa.
- 3 Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että potilaan hoitoon käytetty aika ja tuolloin suoritettut toimenpiteet täytyy olla oikeassa suhteessa toisiinsa.

TOIMENPIDELUETTELO

(THL = toimenpideryhmä)

THL	Korvattavat toimenpiteet
THL 1	
101	Suppea osatutkimus tai muu kestoaltaan vastaava tutkimus Ns. riskipotilaan uusintatarkastus sekä tapaturman jälkitarkastus. Koodia 101 käytetään riskipotilaan uusintatarkastuksessa tai ns. särkypotilaan tutkimuksessa.
102	Laboratorio-, sylki-, veri-, patologisten ja sieniviljelynäytteen testitulkinnta Ko. tulosten tulkinnan perusteella hoito-ohjeiden ja/tai lääkemääräysten antaminen tai hoitoon ohjaaminen, myös juurikanavan sivelynäytteen tulkinta.
104	Limakalvosairauksien hoito käyntikerralta Esim. kryo- tai paikallinen lääkehoito käyntikerralta, ei koske THL 216:n toimenpiteitä.

THL	Korvattavat toimenpiteet
105	Koepalan otto Vain, jos suoritetaan erillisenä toimenpiteenä.
107	Yksinkertainen oikomishoidon hoitokäynti Ristikumivedon asettaminen (nupit ja käytön opetus). Ekstraoraalivedon hoitokäynti. Rengaskiinnike hampaalta. Seurantakäynti. Jäljennösten otto, joko suunnittelua tai kojetta varten. Kiinteän kojeen purkaminen leukaa kohti (enintään 6 kiinnikettä). Sisältää kojeen purkamisen, hampaiden puhdistuksen sementistä ja/tai kiinnitysmuovista sekä tarvittaessa fluorikäsittelyyn. Mikäli alunperin on jo suunniteltu ja varattu riittävästi aikaa samalla käyntikerralla useamman yllä mainitun toimenpiteen tekemiseen, voidaan THL 107 merkitä useammin kuin kerran.
108	Yksilöllinen oikomishoidon seulontatutkimus Tätä varten varatulla potilaskohtaisella vastaanottoajalla tehty oikomishoidon tarpeen ja hoitoon ottamisen määrittäminen: maksetaan vain yhdelle hammaslääkärille kerrallaan.
110	Puudutus Puudutus käyntikertaa kohti paikkaukseen johtavan toimenpiteen sekä parodontologisen hoidon yhteydessä.
111	Parodontologinen suppea hoito (noin 10 min.) Vähäinen hammaskiven ja pehmeiden peitteiden poisto = kotihoidon edellytysten luominen. CPI = 2
THL 2	
203	Pienehkön hyperplasian ja fibrooman poisto Toimenpide on kestoaltaan korkeintaan 20 min.
204	Oikomishoidon suunnittelu Yksinkertaisin kojein (irtokojeet, ristikumivedot, hionnat) tapahtuvan oikomishoidon kirjallinen hoitosuunnitelma.

THL	Korvattavat toimenpiteet
205	Parenteraalinen esilääkitys I.m.- i.v.- p.r.-lääkitys jälkivalvontoiheen.
211	Epämuodostuneiden limakalvojänteiden poistoleikkaus Mm. kielijänteen leikkaus, joka ei sisälly toimenpiteeseen 405. Toimenpide käyntikerralta.
212	Radektomia tai hemisektio Ei sisällä juurihoitoa. Sisältää hampaan halkaisun ja juuren poiston sekä jäljelle jäävän juuren muotoilun.
213	Suppea alveoliharjanteen plastiikka Preproteettinen harjanteiden muotoilu kestoilun korkeintaan 40 min. Toimenpide käyntikerralta.
214	Parodontologinen hoito CPI = 2 ja toimenpide on kestoilun 15–20 min.
216	Ensiapuonteinen hoito käyntikerralta Esim. hampaan avaus ja lääkehoito, välittömästi ihon tai limakalvon alla olevan märkäpesäkkeen avaaminen tai punktoiminen, limakalvossa, ientaskussa tai hampaiden välissä näkyvässä olevan vierasesineen poisto, verenvuodon tyrehtyttäminen ja/tai muut vastaavat yhteensä noin 10 min. tai kauemmin kestävät toimenpiteet käyntikerralta.
217	Hampaan poisto Maitohampaan poisto vain silloin, kun vastaava pysyvä hampaan aihe puuttuu. Sisältää myös mahdolliset poistosta aiheutuvat jälkeensä tapahtuvat käynnit toimenpiteineen.
219	Maitohampaan amputaatio käyntikerralta
221	Irtokojeen sovitin, käytön opetus tai aktivointi.
222	Yhden pinnan täyte
THL 3	

THL	Korvattavat toimenpiteet
302	<p>Purentafysiologinen hoitokäynti</p> <p>Purentafysiologinen hoito käynniltä, jolloin suoritetaan parentafysiologisen tutkimuksen perusteella tehdyn diagnoosin ja kirjallisen hoitosuunnitelman mukaista hoitoa. Ei kontrollikäynti. Käytetään myös oikomishoitoon liittyvän purennan hionnan (20–40 min) koodina.</p>
303	<p>Laaja purentaelimen tutkimus</p> <p>Käytetään laajan purennan tai parentasuhteiden rekonstruktiohoidon pohjana. Perustuu kliinisen tutkimuksen lisäksi röntgentutkimukseen ja/tai kipsimalleihin, esim. eri erikoisalojen tutkimukset.</p>
305	<p>Konsultaatiotutkimus kirjallisine lausuntoineen tai hoitosuunnitelmineen</p> <p>Sisältää kirjallisen lausunnon tai hoito-ohjeet. Käytetään myös lähete-potilaan tutkimuksesta ja hoitosuunnitelman teosta.</p>
306	<p>Kiireellistä ensiapua tarvitsevan potilaan hoitokäynti</p> <p>Kiireellistä ensiapua tarvitsevaksi potilaaksi katsotaan potilas, jolle annetaan ensiapua säännöllisenä työaikana tai lisätyöaikana.</p>
THL 4	
402	<p>Kahden tai kolmen pinnan täyte</p> <p>Täyte ulottuu kahdelle tai kolmelle hampaanpinnalle korvaten niistä huomattavan osan. Tällaiseksi täytteeksi luetaan myös tunnelipreparoinnilla tehty täyte väli- ja poskihammasalueella, jolloin vain alustäyte ulottuu kaikille korjattaville pinnoille. Itse varsinainen täyte voi tällöin ulottua joko yhdelle tai kahdelle pinnalle.</p> <p>Koodi sisältää mahdollisen alustäyteen.</p> <p>Samoin suun ulkopuolella kovetettavat tai jäljennöksen perusteella valmistettavat hampaanväriset täytteet sisältyvät tähän toimenpiteeseen.</p>
403	<p>Alustäyte/pilari</p> <p>Käytetään tehtäessä vähintään kolme hampaanpintaa huomattavilta osin korvaava pilari tai alustäyte, joka viimeistellään purentaan ja lopullinen täyte tehdään eri käynnillä.</p>

THL	Korvattavat toimenpiteet
404	Puhkeamattoman hampaan paljastamisleikkaus Limakalvoperiostin ja luun poistaminen hampaan kruunun päältä.
405	Frenulum-plastiikka Erilaisilla leikkausmenetelmillä tehtävä limakalvojänteitä pidentävä leikkaus/-kset käyntikerralta. Pienemmät vastaavat toimenpiteet THL 216:een.
406	Suun limakalvossa olevan kasvaimen poisto Leukoplakian, lichenin, verrukan tai vastaavan exkiisio/-t käyntikerralta.
407	Ikenen poistoleikkaus Sisältää myös hampaiden juuripintojen perusteellisen puhdistuksen. Kestoltaan toimenpide on 30–60 min.
409	Purennanhoidon suunnittelu Kirjallinen hoitosuunnitelma, joka perustuu kliiniseen ja röntgentutkimukseen sekä kipsimallianalyysiin.
410	Pieni kova- ja/tai pehmytosaplastiikka Yksittäisten kova- ja/tai pehmytosakudosten kirurginen muotoilu/-t käyntikerralta.
411	Kiireellistä ensiapua tarvitsevan potilaan hoitokäynti Kiireellistä ensiapua tarvitsevaksi potilaaksi katsotaan potilas, jolle annetaan ensiapua säännöllisenä työaikana tai lisätyöaikana. Potilas joudutaan ottamaan vastaanotolle ylimääräisenä muiden potilaiden väliin samana päivänä, kun hän ottaa yhteyttä terveyskeskukseen.
412	Muu vanhan proteesin korjaus Proteesin korjaukset, jotka eivät vaadi jäljennöksen ottoa. Myös hammaslääkärin itsensä vastaanotolla suorittamat korjaukset. Kruunun uudelleen sementointi ja fasetin korjaaminen hampaanväriseillä täytemateriaalilla kuuluvat tähän toimenpiteeseen. Proteesireunan

THL	Korvattavat toimenpiteet
	hionta painohaavojen paranemiseksi on toimenpide 216.
413	<p>Keskivaikea oikomishoidon hoitokäynti</p> <p>Aktivaattorin tai vastaavan kojeen sovitus ja käytön opetus tai sen hionnat ja säädöt.</p> <p>Kiinteän oikomiskojeen kaari, yksinkertainen tai muotoiltava.</p> <p>Kiinteän oikomiskojeen kaaren irrotus, uudelleen aktivointi ja kiinnitys.</p> <p>Tehdas- tai laboratoriovalmisteisen linguaali- tai palatinaalikaaren etsauskiinnitys tai sementointi.</p> <p>Hammaslääkärin tekemä linguaali- tai palatinaali- ym. kaari juotoksi- neen.</p> <p>Ekstraoraalivedon kasvokaaren sovitus ja/tai vetojärjestelyt ja käytön opetus.</p> <p>Hammaslääkärin tekemä oikomiskojeen korjaus.</p> <p>Kiinteän kojeen purkaminen leukaa kohti (vähintään 7 kiinnikettä). Sisältää kojeen purkamisen, hampaiden puhdistuksen sementistä ja/tai kiinnitysmuovista sekä tarvittaessa fluorikäsittelyn.</p> <p>Mikäli alunperin on varattu vähintään 30 minuuttia aikaa samalla käyntikerralla useamman yllä mainitun tai muun oikomishoidon toimenpiteen tekemiseen, voidaan THL 413 tai muita alempia oikomishoidon koodeja merkitä useammin kuin kerran.</p>
414	<p>Kyretointi ja/tai parodontologinen vaativa hoito</p> <p>Pehmeiden hammaspeitteiden poisto, hampaiden ja paikkojen puhdistus ja uudelleen kiillotus. Toimenpide kestää vähintään 20 min. CPI=3</p>
415	<p>Parodontologinen kiskotus hammasväliä kohden</p> <p>Heiluva hammas kiinnitetään täytemateriaalilla ja mahdollisesti vahvikkeella naapurihampaaseen.</p>
416	<p>Keskivaikea erikoisalojen tutkimus ja suunnittelu</p> <p>Toimenpide edellyttää aina kirjallista hoitosuunnitelmaa.</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p>

THL	Korvattavat toimenpiteet
	Tätä kohtaa sovelletaan kliinisten erikoisalojen erikoishammaslääkäreihin tai noin kolmanneksen työajastaan po. tehtäviä suorittavaan terveyskeskushammaslääkäriin, jolta puuttuu ao. alan erikoishammaslääkäriin pätevyys.
417	<p>Hoitovasteen arviointikäynti laajojen parodontologisten hoitojen jälkeen ja kliinisen jatkohoidon määrittäminen</p> <p>Toimenpide on kestoltaan noin 20 minuuttia ja edellyttää yksilöllisiä kirjallisia hoito-ohjeita.</p>
418	<p>Vapaa-aikana potilaalle annettu puhelinneuvonta ensiapu tapauksissa</p> <p>Edellyttää kirjallista selvitystä potilasta koskevista asiatiedoista sekä potilaalle annetuista ohjeista.</p>
420	<p>Puhelinneuvonta ensiapua tarvitsevalle potilaalle</p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan puhelimitse annettavaa reseptimääräystä ja/tai puhelinneuvontana annettavia hoito-ohjeita.</p>
THL 5	
502	<p>Juurenpääresektio, kystan fenestratio tai pienen kystan poisto</p> <p>Juurihoito ei sisälly toimenpiteeseen. Toimenpide/-teet käyntikerralta.</p>
503	<p>Suun pehmytkudoskasvaimen poisto tai torusten poisto</p> <p>Välittömästi limakalvon alla olevan kasvaimen poisto (esim. lipoma, papilloma, mucoccele jne.) käyntikerralta.</p>
504	<p>Flap-leikkaus</p> <p>Sisältää myös hampaiden juuripintojen puhdistuksen. Kestoltaan toimenpide on 30–60 min.</p>
505	<p>Laaja ikenen poistoleikkaus</p> <p>Kuten toimenpide 407, mutta kestoltaan toimenpide on noin tunti.</p>
506	2- tai useampijuurisen hampaan resektio tai isohkon kystan pois-

THL	Korvattavat toimenpiteet
	to Juurihoito ei sisälly toimenpiteeseen. Toimenpide/-teet käyntikerralta.
507	Hampaan replantaatio kiskotuksineen Käytetään myös reponoitaessa hammas tai kiskotettaessa juurimurtuma. Koodi merkitään kerran jokaista ko. tavalla vaurioitunutta hammas- ta kohti.
509	Metallirunko Toimenpide liittyy aina toimenpiteeseen 601.
510	Vanhan proteesin jäljennöstä edellyttävä korjaus tai pohjaus Sisältää tarpeelliset jälkitarkastukset toimenpiteineen.
513	Murtumakiskotus leukaa kohti Käytetään leukamurtumia hoidettaessa.
514	Terä tai kruunu paikkamateriaalista Terän/kruunun tekeminen tulee olla merkitty tehtyyn statukseen ja ajankäyttö on toimenpiteen vaativuutta vastaava.
515	Osittain puhkeamattoman hampaan leikkauksellinen poisto Edellyttää viillosta tapahtuvaa hampaan poistoa tai hampaan ja/tai luun poraamista hampaan/juuren poistamiseksi sekä haavan suturointia.
516	Vaativa erikoisalojen suunnittelu Vaativalla erikoisalojen suunnittelulla tarkoitetaan kliinisen ham- mashoidon, suukirurgian tai oikomishoidon erikoishammaslääkärin tai ao. terveyskeskuksessa ko. tehtäviä suorittavan terveyskeskusham- maslääkärin tekemää vaativaa laajaa kliinistä tutkimusta, mihin liittyy mm. malli- ja röntgenanalyysiin sekä toiminnalliseen ja/tai kasvoanalyy- siin perustuva diagnoosi ja kirjallinen hoitosuunnitelma. Esim. lääkinnällisen kuntoutuspotilaan, ortognaattista kirurgiaa tarvit- sevan, implantteihin perustuvan tai muun vastaavan tasoisen hoitorat- kaisun suunnittelu on tällainen toimenpide.

THL	Korvattavat toimenpiteet
	Jos suunnitteluun osallistuu useampia hammaslääkäreitä, hoidonsuunnittelusta vastaavan hammaslääkärin toimenpide on 516 ja muiden suunnitteluun osallistuneiden toimenpide on 305.
517	Inhalaatiosedaatio Sisältää inhalaatiosedaation käyntikerralta tarpeellisine jälkivalvontoihin.
518	Vaativa oikomishoidon hoitokäynti Hoitokäynti, jolloin tehdään jompikumpi seuraavista toimenpiteistä: – oikomishoitoon liittyvä aikaa vievä purennan hionta (40–60 min.) – vaativa kiinteän oikomiskojeen kaari. Mikäli vaativan oikomishoidon hoitokäynnin yhteydessä suoritetaan keskivaikeaan tai yksinkertaiseen oikomishoidon hoitokäyntiin kuuluvia toimenpiteitä, niistä ei laskuteta erikseen.
519	Erikoishammaslääkärin hoidossa olevan potilaan lopputarkastus ja siihen liittyvä kirjallinen epikriisi. Oikomishoidossa palkkio maksetaan 1,5 kertaisena. <i><u>Soveltamisohje</u></i> Tätä kohtaa sovelletaan kliinisten alojen erikoishammaslääkäreihin tai noin kolmanneksen työajastaan po. tehtäviä suorittavaan terveyskeskushammaslääkäriin, jolta puuttuu ao. alan erikoishammaslääkärin pätevyys. Koodia ei käytetä osittain tai kokonaan puhjenneiden hampaiden leikkaukselliseen poistoon.
520	Tavanomaista huomattavasti vaikeahoitoisemman potilaan hoitokäynti Tavanomaista huomattavasti vaikeahoitoisemmalla potilaalla tarkoitetaan vaikeasti hoidettavaa kehitysvammaista, suun alueelle sädehoitoa saanutta, hemofiliaa, hepatiittia tai vaikeaa sydäntautia sairastavaa taikka muuta vastaavanlaista potilasta, jonka hoito vaatii erityistoimenpiteitä. Tavanomaista huomattavasti vaikeahoitoisempi potilas voi olla myös leukanivelen tai puremalihasten vaivoista kärsivä potilas (suun avaa-

THL	Korvattavat toimenpiteet
	<p>misvaikeudet) taikka sellainen lapsipotilas, jonka hoito edellyttää erityistoimia. Arvioitaessa, onko potilas vaikeahoitoinen, tulee hoidon suorittamistilanteeseen liittyä tavanomaisesta poikkeavia järjestelyjä. Käytettäessä koodia 520 yllä mainitussa tarkoituksessa voi sen kanssa käyttää muita tämän liitteen toimenpidekoodeja.</p> <p>Veritartuntavaarallisten (HIV- ja hepatiitti) potilaiden tai hoito- ja huoltolaitoksessa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla pysyvästi hoidossa olevien potilaiden hoitokäynniltä palkkio maksetaan 1,5 kertaisena riippumatta siitä, missä hammashoito suoritetaan.</p>
521	<p>Laaja kyretointi ja/tai parodontologinen erittäin vaativa hoito</p> <p>Hammaskiven ja tulehtuneen taskun pehmytkudoksen poisto, kun CPI =3–4 ja toimenpide on kestoaltaan noin 30–60 min.</p>
522	<p>1-kanavaisen hampaan juurihoito</p> <p>Merkitään juurentäytön yhteydessä.</p>
THL 6	
601	<p>Levyproteesi</p> <p>Sisältää myös tarpeelliset jälkitarkastukset toimenpiteineen.</p>
602	<p>Kruunu, kuorikko ja muu vastaava proteesi, sillan tuki- ja välihammas sekä fasadi täytemateriaalista</p> <p>Sisältää kaikki tarvittavat toimenpiteet lopullisen proteettisen ratkaisun valmistamiseksi. Myös pintakiinnitteinen silta merkitään ko. koodilla sen mukaan, montako välisosaa sillassa on. Jos väliosia on esim. kaksi, merkitään koodi 602 kaksi kertaa.</p>
603	<p>Vaativa kruunu</p> <p>Hampaankruunun tulee olla kokonaan täytemateriaalista. Toimenpide edellyttää vaikeita työskentelyolosuhteita tai esim. kuparirenkaan käyttöä.</p>
604	<p>2- tai useampikanavaisen hampaan juurikanavien juurihoito</p> <p>Merkitään juurentäytön yhteydessä.</p>
605	<p>Laaja ja vaativa ikenen poistoleikkaus</p> <p>Kuten toimenpide 505, mutta kestoaltaan vähintään 1,5 tuntia.</p>

THL	Korvattavat toimenpiteet
606	Laaja flap-leikkaus Kuten toimenpide 504, mutta kestoltaan vähintään 1 tunti. Toimenpiteeseen kuuluvaksi luetaan myös implantaatin asettaminen implanttia kohti.
607	Puhkeamattoman hampaan leikkauksellinen poisto Hammas ei ole miltään osin näkyvissä.
608	Purentafysiologinen hoito purentakiskolla tai levyllä.